



זמני שבת קודש

רבו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
20:24	19:45	18:47	תל אביב
20:28	19:48	18:44	ירושלים
20:24	19:45	18:46	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

תמים תהיה

המצוה להאמין ובשלמות בבורא עולם, היא קודם כל מצוה מן התורה, בדיוק כמו לקבוע מזוזה, להניח תפילין, לברך ברכת המזון או לתקוע בשופר בראש השנה. אבל במצוה הזו יש גם מתנה נדירה ועוצמתית, תמורה מיידית מרגשת:

רש"י בפרשה מגלה, שלאמונה בבורא עולם בתמימות מלאה יש תוצאה עצומה: 'ואז תהיה עמו ולחלקו' – כלומר, כשיהודי ניצב בחוסר וודאות, כשלבד דואג, כשהוא חושש מפני הבאות, והוא עוצם עיניו ומסיר דאגתו מלבו, ובשמחה וטוב לבב נשען ומאמין ורגוע ובטוח על אביו שבשמים – זהו הרגע בו היהודי הזה זוכה לחוש בן אהוב של אבא שבשמים, זוהי ההזדמנות להרגיש כמו תינוק החבוק בידיה האוהבות של אמו, רגוע ובטוח בה לחלוטין!

כי כשגביר גדול מזמין ידד אהוב לחתונה בחו"ל, הידיד אינו שואל מה יאכל בטיסה, היכן יישן, האם תוגשנה לו סעודות שבת, וכיצד יגיע מן שדה התעופה אל המלון. כי הוא יודע, שאם הגביר הגדול הזמין אותו – הרי שהכל מטופל, הכל בשליטה, הכל מסודר ומאורגן. הוא לא חושש ולא מוטרד משהותו בארץ זרה, כי הוא בידיים הטובות ביותר, הגביר הגדול דואג לו!

עכשיו אנו ברגעי ההזדמנות, להרגיש גם אנו כיצד הגדול בעולם, היחיד שצופה פני עתיד ויודע בדיוק מה יקרה, הוא זה שדואג לנו ואין בלתו. אנו באמת לא יודעים דבר, לא יכולים לצפות יום אחד קדימה, לא יודעים מה יקרה מחר. ודווקא לכן – הבה נתחזק באמונה וביטחון, בהישענות מתוך שמחה על אבינו האוהב שבשמים, נהיה רגועים ובטוחים, שלווים ומאושרים כי אנו בידיים הטובות ביותר, ואז נזכה לחוש באמת כבנים אהובים בידיו של אבא אוהב!

'תמים תהיה עם השם אלוהיך'. חמש מילים, איזו בשורה נפלאה! (הרב אשר קובלסקי)



הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

שערי שמים פתוחים

חודש אלול הוא חודש הרחמים בגלל שבו שערי שמים פתוחים

לימוד התורה, אין קיום לעם ישראל בלי לימוד התורה. הבג"ץ מסכן את עם ישראל בפסיקות שלו, כל הניסים בצפון ובדרום הכל בזכות תשוב"ר הכוללים הישיבות. מרן הגר"י אברמסקי זצ"ל היה אומר בתקופת החופש בישיבות, שהוא מפחד לצאת לרחובות, כי חסר בלימוד התורה. ולכן בחופשים יש אסונות יותר רח"ל, כי חסר הגנה לעם ישראל. עיר שאין בה תלמוד תורה, או כולל או ישיבה, היא עיר בסכנה ואסור לגור בה.

אדם עומד למשפט לפני בורא עולם אין ויתורים ואין משוא פנים, עד שיחזור בתשובה ויהיה ישר כמו שעשאו האלקים, תשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה, בלי תשובה שום דבר לא יעזור.

המשנה אומרת (כתובות דנ"ז) נותנים לבתולה שנים עשר חודש, מרמזים הצדיקים: חודש אלול הוא מזל בתולה, כל ה"ב חודש של השנה תלויים הם בחודש זה. בחודש הזה, במעשים טובים בצדקות ובתפילות אתה קובע לשנה שלמה ולחיים שלמים מה יעבור עליך! כל השנה תלויה בחודש הזה.

אלול זה ר"ת: אני לדודי ודודי לי, כל כולי לקב"ה, אני לא זמין, שום דבר בעולם לא מעניין אותי, אין לי רצונות, אני מבטל את רצונותי לקב"ה, ארבעים יום שבהם אדם קונה את כל השנה שלו. אבל, אלול זה גם ר"ת אוי לו ואוי לנפשו, אם אדם לא מנצל את ההזדמנות שפתח לו הקב"ה לחזור בתשובה, ה' הטוב נתן לנו חודש של פשפש במעשים, בתפילות שלי, בברכות שלי, בתפילין שלי, אם אדם לא עושה את זה חלילה אוי לו ואוי לנפשו!

"ואתם הדבקים בה' אלוהיכם חיים כולכם היום" אדם חי הוא רק מי שדבוק בשכינה הקדושה, ותרואו בני התורה הלומדים כל השנה כולה ובכ"ז כשמגיע חודש אלול כולם כאחד מתחזקים בלימוד המוסר בסליחות ובתחנונות ובקבלות טובות וחשבון הנפש, ומאריכים בתפילות וחיזוקים.

בישיבות הקדושות עובר זרם חשמל בגוף, מקבלים קבלות, חוסכים בשינה ובהפסקות, מתענים בתענית דיבור, ארבעים יום שכולם מקבלים עליהם להיות אני לדודי, לא יוצאים מהישיבה עד תום ארבעים יום.

שבת שלום ומבורך!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

אנו נמצאים בחודש אלול, חודש הרחמים, שבו שערי שמים פתוחים, והקב"ה יתעלה ויתברך פתח לנו שערי שמים לקבל תשובתנו ואהבתנו אליו, מראש חודש אלול ועד אחר הנעילה השמים פתוחים יותר מכל השנה כולה. עלינו להזדרז לעשות תשובה, לפני שינעלו עלינו השערים ועל תפילותינו ח"ו.

השם הטוב פתח לנו כ"כ הרבה שערים של ס"ד לחזרה בתשובה, ואם לא חוזר כמה תביעה יש, שלא מנצל ימים קדושים אלו שיכול לשוב בתשובה ובידו לצאת מתוך ההפיכה והוא בוחר להישאר במרידתו ועצלותו ח"ו. רבי יעקב אבוחצירה זיע"א אומר, שכל השנה כולה אם אדם עושה תשובה, השטן מקטרג עליו, אבל בחודש אלול, אם אדם חוזר בתשובה אין רשות לשטן לקטרג עליו!!

והחיזוק הטוב ביותר הוא לימוד התורה. כי גדולה ת"ת מכל המצוות, וכתוב בספרים הק', שמי שמקבל על עצמו לבוא קבוע לשיעור תורה, לא שפעם בא ופעם לא בא, אלא באופן קבוע, וודאי שיזכה בדין. כתוב בגמ' ששואלים את האדם כשעולה לדין של מעלה לאחר מאה ועשרים שלו, קבעת עיתים לתורה. לא שואלים אותו אם למד תורה אלא אם קבע עיתים לתורה, שצריך שיהיה בקביעות.

התורה הקדושה היא סיבת הבריאה כולה, כל העולם לא נברא אלא בשביל ישראל שיעסקו בתורה, "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי".

וכי מה אפשר לחשוב? שהבורא עולם ברא את העולם כדי שיאכלו בו בטטות? שיעשו בו על האש? או אולי כדי שיכניסו גולים ברשת? בשביל עמל התורה נברא העולם, ונברא האדם. ואמר הקב"ה מוטב תורת עזבו ואת תורת שמרו, כי המאור שבה מחזיר למוטב.

לכן הקבלה הכי טובה היא בתחום לימוד התורה, להוסיף מהחול על הקודש ולקבוע באופן קבוע שיעור תורה בל ימוט כמסמרות נטועים יכון לעד.

לימוד התורה הוא המזון של הנשמה, וזה מזכך את האדם ונשמתו ומצחצח ומאיר את הנשמה. כשאדם עמל בתורה עולמות שלמים הוא בורא, וככתוב "ואשים דברי בפיך ובצל ידי כיסיתך לנטוע שמים וליסוד ארץ". מה זה דברי? זה לימוד התורה, אדם נוטה שמים ויוסד ארץ? העולם כבר נברא, אלא כן, אדם בלימוד התורה שומר על העולם שלא יחזור לתוהו ובוהו.

העולם כולו עומד על התורה, ועם ישראל אינו עם בלי

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגלית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה

להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה

לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה

לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203



סיפור לשבת

הרב צבי נקר

המצוות שתנתנו חיים

לעיתים זוכה האדם לפדות ולהצלה כזו, שגורמת לו לשנות את כל תפישת עולמו מן הקצה אל הקצה. סיפר רבי יוסף זריצקי שליט"א:

פעם דרשתי לפני בנות סמינר במרכז הארץ על ענייני כשרות, והדגשתי כי יהודי צריך להקפיד ביותר על הדברים שהוא מכניס לפיו, אשר דברי קדושה יוצאים ממנו, וכשם שנוהרים שלא להוציא מן הפה דברים אסורים, כך יש לשמור על המאכלים הנכנסים לתוכו, שלא תהיה נגיעה בטומאה.

כשסיימתי, קמה אחת הבנות וביקשה את רשות הדיבור משנתנה לה, פתחה וסיפרה סיפור אישי שהדהים את כל חברותיה ומורותיה. סיפור, המעיד כאלף עדים על עוצמתה הרוחנית של המספרת, על אף היותה בת שש עשרה לכל היותר.

מתברר, כי היא שמעה הרצאה בענייני כשרות, והדברים החדשים ששמעה נכנסו לליבה. בביתה לא הקפידו על כשרויות מהודרות. אמנם הם לא אכלו דברים שאינם כשרים באופן מוצהר, אולם די היה להם בתווית כשרות מינימאלית כדי לצרף את המוצר לסל קניותיהם, בפרט בשל פער המחירים הגדול בין מוצר כזה למוצר מקביל בעל כשרות מהודרת.

כששמעתי שיש הרבה כשרויות ברבנות, שאין להן את הכלים להקפיד ולשמור כהלכה - סיפרה הבת - כאב לי שהוריי מתייחסים יותר לכסף ופחות לנשמה, ובאותם רגעים החלטתי כי אעשה כל שביכולתי לשנות את העניין.

מרבית בני האדם שומעים הרצאות באוזן אחת, מחליטים החלטות משמעותיות, ושוכחים הכל כשההרצאה מסתיימת... אך יש לזכור כי המטרה בכל שמיעה שהיא, הינה העברת הדברים לכדי מעשה. "אשר ברא אלוקים - לעשות", הקב"ה ברא אותנו כדי שנעשה. ולפיכך לא בודקים בעולם הזה מה רצה האדם ומה תכנו, אלא מה עשה בפועל.

אותה נערה היתה שייכת לאותו זן מיוחד של בני אדם בעלי עשייה, ועד מהרה התקשרה לאביה וסיפרה לו שהיא שמעה הרצאה שלמה על ענייני כשרות, ומן הדברים עלה כי המוצרים שהם צורכים בבית מהווים בעיה של ממש. היא נתנה לו שהות מסוימת לעכל את הדברים ואז אמרה: "אבא, אכפת לך לשנות את העניין ולהתחיל לקנות מוצרים בכשרות מהודרת?"

"בוודאי אכפת לי" - התכעס אביה - "המוצרים הללו עולים הרבה יותר".

"אני רוצה לבוא הביתה" - ניסתה להפציר. "ואם לא אקנה לך?" התגרה בה. "לא אוכל לבוא" - הגיעה התשובה - "אני יודעת שאם אראה את האוכל לא אוכל להתאפק". "את מאיימת עלי?" התרגז, "אם כך עדיף שתישארי בפנימייה ואל תבואי הביתה. אצלי בבית לא ישתנה כלום". והשיחה נותקה.

יום חמישי הגיע. בנות הפנימייה התכוננו כולן

לנסיעה הביתה, ורק נערה אחת היתה טרודה בעניינים אחרים לגמרי. היא ספרה את מטבעות הכסף הבודדות שברשותה, ותהתה מהו הדבר החשוב ביותר לקנות לשבת. לא היו לה אפשרויות רבות מדי, ולבסוף נפלה ההכרעה על לחם וממרח שוקולד.

היא בושה לספר על תגובתו של אבא ועל המצב שאליו נקלעה, באין רואים הגניבה את המוצרים לחדר והטמינה אותם היטב בארון האישי שליד מיטתה. כשכולן ארזו מזוודות, הכניסה כמה בגדים לתוך המזוודה שלה ויצא עם כולן החוצה, וכשעמדו בתחנה מלמלה: "שכחתי משהו, אני רצה להביא, אל תחכו לי..." ושבה לבדה לפנימייה הריקנית.

גם ביום היה מזורז להיות לבד בפנימייה הגדולה, אבל בלילה התעצמו הפחדים פי כמה. רועדת מכל רשרוש הצטנפה הבת בחדרה, אכלה את הלחם המרוח בשוקולד, כשהדמעות זולגות ללא הרף. "השם, אני יודעת שאסור לבכות בשבת", אמרה וניסתה בכל זאת להפסיק לבכות, "אבל שבת היום, ולי אין אפילו יין לקידוש או לחם משנה, אלא רק לחם יבש מיום חמישי". בלילה לא עצמה עין, ובצאת השבת יצאה החוצה לחפש מקום שבו תוכל לשמוע הבדלה.

איכשהו חלף לו גם הלילה השני, וביום ראשון מיהרה לקחת את המזוודה ו"כאילו" לחזור כמו כולן...

שבועיים חלפו, אביה לא דיבר איתה מטוב ועד רע, אך אבא נותר אבא, ובסופו של דבר הוא התקשה "את ברוגז?"

"חס וחלילה. אני רוצה מאוד לבוא הביתה, רק מחכה שאוכל לאכול שם משהו כשר".

הבת ממשיכה להתעקש בנחישות, והוא מחליט לבוא לקראתה. "טוב, שיהיה כך, בוא נסכם להיפגש בבני ברק, ניכנס לאחת מרשתות המזון ואת תאמרי לי בדיוק אלו כשרויות את רוצה לאכול".

הנערה היתה מאושרת. אבא יתאמץ לנסוע מן הבית בעמנואל לבני ברק והיא תגיע לשם מן הפנימייה בבאר יעקב. היא תמלא את הבית במאכלים כשרים למהדרין, ובשבת הבאה שוב תוכל לנסוע כמו כולן.

אלא שהעניינים היו יגיעים למדי... אבא דחף לפניו את עגלת הקניות, והיא העמיסה עליה את כל המוצרים הדרושים. עד מהרה מתמלאת העגלה עד אפס מקום, משום שצריך לקנות הכל. אבא רוטן על הקניה הענקית, ובכל פעם שהיא מכניסה מוצר חדש הוא מנופף לעברה במוצר מקביל, רק קצת פחות כשר שעולה הרבה פחות. "את חושבת שאני רוטשילד? מאיפה אשלם על כל זה?" היא מנסה לתמרן בין עקיצותיו וגערותיו לבין המוצרים שמוכרחים לקנות.

סוף כל סוף הם עושים את דרכם לקופה, מקווים

להיחלץ מן הצרכנייה העמוסה במהירות המרבית, אך תקוותם היתה תקוות שווא - תור ארוך ומתפתל של ערבי שבתות מקדם את פניהם, ואם לא די בכך הם נקלעו גם לידיה של קופאית שעובדת על מידת הסבלנות שלה ושל לקוחותיה... אבא מציץ בשעונו. יש לנו חמש עשרה דקות עד האוטובוס האחרון לעמנואל, הוא אומר בעצבנות, ובמקום לעשות קניה מהירה ולצאת אני תקוע בגללך.

בסופו של דבר הם יוצאים עמוסים בשקיות עד להתפקע, רצים לכיוון התחנה ומספיקים לראות את האוטובוס מתרחק במעלה הרחוב. שאריות הסבלנות של אבא נמוגות לחלוטין. הוא אינו בורר במילים ומטיח על ראשה של בתו העקשנית את כל מה שבליבו. היא פורצת בבכי בלי למצוא מילים בפיה. באמת, מה עושים כעת? איך יעבירו את הלילה תחת כיפה השמים עם כל השקיות הללו?

לבסוף התעשתה והחליטה להתקשר לאחת ממורותיה. בטלפון שוב פרצה בבכי, המורה נבהלה: מה קרה?

"המורה", הצליחה לומר לבסוף, "המורה מכירה את אבא שלי... הוא לא אדם קל... אני תקועה פה איתו ומסובכת ביותר, אין לנו מקום להיות בו הלילה".

המורה היתה בעלת תושיה, ביקשה לדעת מהי הכתובת שבה הם נמצאים, והבטיחה שבעוד כמה דקות יגיע רכב לאסוף אותם. חמש דקות לאחר מכן כבר עצר לידם יהודי חיכן, העמיס לרכבו את כל השקיות וביקש מהם להצטרף אליו. בתחילה המשיך האב לרטון מעט, אך לבסוף השתתק. לא ניתן היה להתלונן אל מול כל השפע שהורעף עליהם. ביתה של המורה היה ברוך ילדים, ובכל זאת היא הספיקה להכין ארוחת ערב חמה, לארח אותם בנעימות ולתת להם הרגשה נהדרת. בעלה התייחס אליו בחמימות, והשיחה ביניהם זרמה ביותר. הם אנשים מיוחדים וטובים כל כך - חדרה אליו המחשבה, ועמה שוב גם הרגע והכעס שכן.

בדיוק אז צלצל הטלפון. מעבר לקו נשמעה אשתו היסטרית לגמרי: "אתם בסדר?"

"אנחנו בבני ברק. הכל בסדר. קרה משהו?"

תשובתה הממה אותו - האוטובוס האחרון, זה שחמק ממש מתחת עיניהם הכלות, היה יעד לפגוע טרור אחד עשר אנשים נרצחו ועוד רבים נפצעו. עוד שנים שהיו יכולים להצטרף אליהם נשארו מאחור... המסקנה של אבא - סיימה הנערה את סיפורה המאלף - הייתה המרגשת מכל. הוא אמר לי: גם מצוות שקיימתי בעל כרחי הביאו לי חיים. כדאי היה לעבור את הכל כדי להבין במה צריך להשקיע בעולם הזה, שהוא עולם המעשה.

"כדאי היה לעבור את הכל כדי להבין במה צריך להשקיע בעולם הזה..."

מה הטעם שאסור לבשל בשר בחלב ולאכול או להנות ממנו?

נאמר בתורה שלש פעמים לא תבשל גדי בחלב עמו. אחד לאיסור בישול, ואחד לאיסור אכילה, ואחד לאיסור הנאה. (כגון לתת לגוי שיחזיק לו טובה. ודינו שנשפך בבית הכסא או בכיור).

כתבו הראשונים, שמצות בשר בחלב אין אנו מסוגלים להבין טעמה, והביאו מדרש חז"ל, שלעתיד לבוא הקדוש ברוך הוא מגלה להם לישראל מפני מה צויתא תורה בשר בחלב, פרה אדומה, ושעיר המשתלח.

מכל מקום נתנו הראשונים כמה טעמים לאיסור זה:

א. שהיה מנהג עובדי אלילים לאכול בשר בחלב בבית תועבתם בימי חניהם. ב. ויש אומרים שאיסור זה הוא כמו איסורי כלאים ועירוב הכחות, שבדברים אלו טמון נזק רוחני או גשמי לאדם.

ויש מפרשים שהנזק הוא משום שתערובת זו גורמת טמטום הלב, ועל ידי זה נהיה לאדם חסימה להשיג חכמה רוחנית. וגם גורמת שיהיה לאדם נטיה למזג אכזרי.

ויש שהוסיפו על פי מה שנתברר כיום על ידי החוקרים, שהקיבה מפרשה חומצה הנקראת מיץ הגסטריק, הגורמת לעיכול הבשר שבקיבה. ונתברר שהחלב מפסיק את פעולות מיץ הגסטריק שבקיבה, וגורם הפרעה לעיכול הבשר. וכיון שהתורה אסרה לאכול בשר בחלב, זה מלמד שיש לפעולה האסורה גם השלכה בריאותית. שהרי כל ההומור אינו אלא השתלשלות מהמימד הרוחני. וזה מה שאמרו חכמינו ז"ל, הקדוש ברוך "הסתכל בתורה" וברא את העולם.

מעשה היה עם בחור בישיבה שההורים שלו באו להתלונן אצל הרב שאמנם הוא בעל כשרון ומצליח בלימודי חול ובחשבון וכו' אבל בתורה הראש שלו סתום בלא חיות ובלא חשק, ונזכרו ההורים כי כשהיה תינוק, לא יכלה האם להניקו וקנו עבורו איזה תחליף חלב, ואחר שנים התברר שתחליף חלב זה היה בו חשש טריפות.

והשיב הרב שיש ללמוד דבר זה ממעשה המפורסם בתקופת רבי עקיבא איגר (בשנת תקצ"ו), שבאה אמה לשאול אודות בנה שבלימודי חול עלה על בני גילו, ובשעה קלה תפס את אשר התיגעו אחרים לתפוס במשך יום ויומיים, ובלימודי קודש ראשו סתום ואינו קולט מאומה.

רבי עקיבא איגר שמע את מרי לבה של האם השבורה המיצרת על תורת בנה, והוא נענה, גדולי הפוסקים כתבו, כי צריכין מאד להזהר, שאפילו תינוק לא יטעם מאכל של איסור, מכיון שהדבר פוגע בנפשו, ובגדולתו נעשה מתוך כך מזג רע, וראשו סתום מן התורה. והאם אמרה שזה דבר שאי אפשר, שכל המאכלים בבייתה בתכלית הכשרות וההדוה ולי בכל זאת, משיב הגאון בניחותא, נראה לאור סיפור, שדוקא כן טעם בילדותו מאכל של איסור, ורק זו היא הסיבה האמיתית לאי הבנתו את דברי הגמרא. ומה בכל זאת, רבי יקר, העצה לך. לעמוד בתורה מתוך הדחק. לאחר תקופה נודע להם שבאיזה חתונה שאכל הילד נתגלו טריפות בסעודה, ועשו כדברי הרב ונעשה הבן לת"ח.

בחזרה לסיפור, הלך הרב עם ההורים אצל הגר"ח קניבסקי צוק"ל, ואמר להם כי בודאי יש לחשוש לזה ושזה דומה ממש למעשה שקרה בתקופת רבי עקיבא איגר, ושהתיקון של הבחור יהא לצום פעם אחת, אם קשה לו לצום הרבה, ושיקבל על עצמו מכאן והלאה לשמור כל דבר הנכנס לפיו שיהיה בתכלית הכשרות.

ובתוך הדברים סיפר הגר"ח קניבסקי, שלפני זמן לא רב, בא אליו יהודי קשיש קרוב לבן תשעים שנה ומוצאו מהונגריה, ותינה לפניו, כי בהיותו צעיר לימים שלחו אביו ללמוד בישיבה קטנה טובה, והצליח מאד בישיבה, וכשאביו בא לבקר לא הפסיקו רבני הישיבה להלל, אך לאחר זמן נסע לחג השבועות לביתו וכשחזר נסתתמו אצלו מעיינות החכמה, ולא הצליח לקלוט שום דבר, וכך הדבר נמשך רחמנא ליצלן כל השנים עד עכשיו, ובלימודי חול הצליח ונעשה מנהל בנק בחז"ל, אבל בתורה לא קלט שום דבר, והיה הדבר מצער אותו ביותר, עד שאיננה השי"ת לידו המעשה הנ"ל.

ואז נזכר שבאותו חג שבועות, כשחזר לביתו, שיחק ברחוב עם נערים גויים והם האכילוהו טריפה, והשווה מעשהו עם המעשה הנ"ל. ושאל את הגר"ח קניבסקי, והגר"ח הסכים עמו בהשוואה, ויעץ לו לצום פעם אחת, (כי הוא קשיש וקשה לו הצום), ולקבל עליו מהיום והלאה להקפיד מאד על הידורי הכשרות וייעיל לו לתשובה.

לסיכום: מצות בשר בחלב היא בכלל החוקים שאין אנו יודעים את עיקר טעמה, אמנם יש שאמרו, שהוא משום שכן היה דרך הגויים בעבדם עבודה זרה. ויש שאמרו, שתערובת זו עושה טמטום הלב ללמוד תורת ה'.



אימון אישי הרב אהרן פרידמן

מי הם ה'מניפולטיביים'? (המשך)

מניפולטיביים - על מי זה עובד?

מבט יותר מעמיק, יגלה לנו על מי זה עובד מציין, ועל מי לא. המניפולציה היא כלי עוצמתי ויעיל - רק כלפי מי שחסר לו בטחון עצמי והוא נבהל מהאשמה שהמניפולטור מנסה לגלות לפתחו. ברגע שהמועמד לניצול קולט את התרגיל ואינו נבהל ממה שמנסים לעשות לו, המניפולציה מאבדת את מקור הכוח שלה.

ומי שמוכן לקחת 'סיכון' לעמוד על שלו למרות האיומים, יגלה חיש מהר, שבניגוד לסחיטה באיומים (במהלך שוד למשל), שבה הסחטן יכול לאיים ולממש את האיומים באופן פיזי, הרי בסחטנות רגשית, האיום עובד רק באופן שבו הנסחט נבהל ומשחק לפי הכללים שמכתיב לו המניפולטור. אך ברגע שבו הוא מעז שלא להיבהל, כשהוא לא מתפעל ממה שהמניפולטור מנסה לגרום לו להרגיש, פג כל הקסם והכח של המניפולציה.

אני מציע לאנשים שחשים מנוצלים ונתונים למניפולציות, קודם כל ללמוד לזהות איפה הם חלשים וחשופים לסחטנות. כלומר, איזו רגישות יש בהם אותה אחרים יכולים לזהות ולנצל. ובשלב שני - להתעמק ולהבין על מה החולשה מתבססת ואיך אפשר לשנות את ההסתכלות.

לאחר שמבינים איך בדיוק זה עובד, נעשה קל יותר לעמוד באומץ מול המניפולטור, מאחר שברור לנו כי אין כאן אלא האשמה או הפחדה כדי לכופף אותנו. בכל מקרה שמישהו גורם לנו תחושה לא נעימה, הדבר הכי מתבקש הוא פשוט להודיע לו שאנו לא מרגישים נוח עם מה שהוא עושה, ולבקש ממנו לחדול. כל שכן אם הוא עושה זאת במטרה לנצל אותנו לצרכיו, אז יש להוסיף הבהרה חד משמעית, כי באמצעים לא נעימים אלו, לא יצליח לאלץ אותנו להיכנע ולהסכים לדבר שאינו רוצים בו.

נכון שזה קשה, אבל כמו בכל דבר שקשור לבטחון עצמי, ברגע שמעזים לעמוד בלחץ ולא נכנעים, המניפולטור ילמד שעלינו התרגיל שלו לא עובד, ועם הזמן הוא יתקפל ויחפש קרבן אחר.

אשתף כאן סיפור מהימים שהייתי צעיר יותר, חשוף לסחטנות רגשית כדרך כל מי שאינו מודע לעניין, ובמצבים מסוימים הייתי נכנע למניפולציות אף שהרגשתי רע מאוד.

הייתי בסביבות גיל העשרים, ונכנסתי לחנות גדולה של מכשירי כתיבה בירושלים, ובדקתי עטים שונים לאוסף שלי (היה לי תחביב לאסוף עטים מיוחדים). עט ממותג מאוד יוקרתי צד את עיני והייתי סקרן לבדוק איך זה כותב ואיך זה מרגיש ביד. המוכר נתן לי לנסות, ואחרי כמה שרבוטים בלבד זרק לי בקפדנות (לפחות לי זה היה נשמע כן): "אתה רוצה רק להסתכל או לקנות?!" הרגשתי כמו ילד נוף, ועניתי מהר שאני קונה.

יצאתי מן החנות עם עט שלא אהבתי, בצבע שלא אהבתי, אחר ששילמתי עליו בכסף שבקושי היה לי ושבחיים לא חשבתי שאוציא על עט. הרגשתי מטופש ומושפל, וכעסתי על עצמי שלא היה לי את האומץ לענות לו: אני רוצה רק לנסות, בינתיים לא קונה!

אם חוויתם חוויה כזאת אי פעם, תבינו עד כמה תחושה זו איומה ולא נעימה, ועד כמה זה יכול לדאג את מצב הרוח, לפחות לאותו יום.

עם הזמן, כאשר למדתי לעמוד על שלי ולא להיבהל כשאני מרגיש נסחט או מאויים, נקלעתי שוב לתגובה כזו מצד מוכר בחנות, אך הפעם עניתי לו בצורה נחושה שכרגע אני עדיין לא מעוניין לקנות, רק לבדוק. הופתעתי לראות, שבאותה מידה שהפכתי להיות יותר אסרטיבי ופחדתי פחות, זה שעמד מולי ניסוג והתקפל מהר יותר. "לא התכוונתי להלחץ, רק שאלתי..." הוא הגיב כשהוא נסוג. כמובן, ככל שהרגשתי יותר חזק ובטוח בעצמי, יכולתי לומר זאת בצורה רגועה יותר.

זה בסך הכל טבעי לחשוש ולפחד כשמישהו יודע איך לגרום לנו להרגיש רע עם החלטותינו, ובהחלט לא פשוט להתגונן מול מניפולציה וסחטנות רגשית. אבל, נוכל ללמוד לעשות כן אם נעבוד על עצמנו בהדרגה, להעז ולהתנגד ולהביע את דעתנו, תחילה במקרים קלים יותר, ולפני אנשים שאין להם כל כך עוצמה. ככל שנעשה זאת יותר פעמים, נרגיש יותר בטוחים בעצמנו, וכתוצאה, המנצלים יסוגו ויעזבו אותנו לנפשנו.

רגע חושבים

הרב יעקב ישראל לוגאסי

זרוק את 'סחורתך' ואני אדאג לכל מחסורך

לעסקי עבודתי.

והאדם דואג ושואג: הלוא אני צריך לדאוג בליבי גם כן דאגת פרנסתי ופרנסת בני ביתי, כי איך אשא חרפת רעב וחוסר כל? והקדוש ברוך הוא אומר, אם תעמיס דאגות פחותות כאלה בליבך, הלוא תשחית כל מיטב סחורתך, כי ליוקר זוהרם וטוהרם, המה צריכים ללב טהור, שלא יעלה על הלב עסק אחר. ואם תאמר כי אתה צריך לדאוג בלבבך עליהם למען חיך, דע, כי כל מחיתך ופרנסתך אני מקבל עלי, ואין לך מעתה לדאוג עליהם כל מאומה, כי אני אתן מטר ארצך בעיתו ואספת דגנך, ונתתי עשב בשדך לבהמתך.

והדברים אמורים גם לאדם העמל על פרנסתו, אל תערב את "סחורתך" עם "סחורתו" של הבורא, כלומר גם אם הינך עמל לפרנסתך, יחד לך לכך שעות מסוימות בלבד, ושמוך מכל משמר על שעות תפילה ותורה שתקבע לך, ובשום אופן אל תכניס את "סחורתך" על חשבון "סחורתו" של הבורא, וגם בשביל כל הון שבעולם אל תסור מהזמן שקבעת לך ללימוד התורה, ובזה תראה ברכה בכל מעשה ידיך, וביותר שבך תחזק את מידת ביטחונך בה' שהוא המתנה והאושר הגדול שיכול להיות לאדם עלי אדמות.

למאמרים נוספים של דניאל אליהו גרמן
בקרוב באתר ישיבת אור דוד

עשיר נסע בדרך עם עגלה מסחורתיו היקרות ויהי בדרך נשברה העגלה, וילך לבקש לו עגלה אחרת, ויסר אל בית כפרי אחד, ושכר אצלו עגלה שייסע עימו עד ביתו, ויוציא העגלה מחצרו ויעמס הסחורה עליה אחר כך ראה הסוחר, איך הכפרי מטמין בעגלה סיר הבשר וגבינות, ואישתו עומדת ובידה סירות חלב וחמאה, והוא רוצה לתת אותם בעגלה, להיות לו ללפת בו את הפת בדרך הזה.

והסוחר שואג בקול: נבל! הלא תשחית בזה סחורותי היקרות ותעשה לי היזק גדול והבעל עגלה אומר: וכי בעבור שאתה עשיר ויש לאל ידך לאכול ולפזר באכסניות, לכן גם אני לא אקח לי צדה לדרך? הלוא עני אני, הוצאות גדולות אין בכוחי לעשות.

ויאמר אליו הסוחר: הינה שכר שכרתי אצלך את העגלה, השלך כל אלה הסירות ארצה, ומה אשר אתה דואג על צידה לדרך, דע כי כל מחסורך עליי, ואני אספק לך כל מה שתצטרך בדרך, ואני אשלם את הכול, רק אל העגלה הזאת לא תעשה דבר, כי סחורותי דקים ויקרים מאוד, ובדבר מה תוכל להפסידם, ואם כן אני צריך שהעגלה תהיה נקייה וטהורה מכל לכלוך.

והנמשל: הקדוש ברוך הוא הוא שכר כביכול אצל האדם את ליבו להעמיס בו תורה, קדושה, יראה, וכדומה, כמאמר שלמה המלך עליו השלום (משלי כג, כו): "תנה בני ליבך לי", שיהיה לי מקום מיוחד

"בן אדם מה לך נרדם..."

בכל חצות לילה בחודש אלול
מתקיימת אמירת סליחות ברוב עם

בהשתתפות ראש הישיבה

הרב דניאל זר

בישיבת אור דוד

רחוב המכבים 108, בני ברק
(ליד קניון אילון)

לפרטים ניתן לפנות למשרדי הישיבה
בטלפון: 03-570-12-12 או באתרנו